

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Sandnerové a soudců Mgr. Ivety Postulkové a JUDr. Jana Ryby ve věci

žalobkyně: **E. V.**, narozená dne X
bytem X
zastoupená advokátem JUDr. Stanislavem Pavelkou
sídlem Libická 1832/5, 130 00 Praha 3

proti

žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti**
sídlem Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 12. 2016 č. j. MSP-292/2014-ODSK-OTC/19,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva spravedlnosti ze dne 7. 12. 2016, č. j. MSP-292/2014-ODSK-OTC/19 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Ustanovenému advokátovi JUDr. Stanislavu Pavelkovi se přiznává odměna ve výši 8 228 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Městského soudu v Praze do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí Ministerstva spravedlnosti ze dne 7. 12. 2016 č. j. MSP-292/2014-ODSK-OTC/19 (dále též „*napadené rozhodnutí*“), jímž byla zamítnuta její žádost ze dne 26. 8. 2014 o poskytnutí

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

peněžitě pomoci obětím trestné činnosti (dále jen „žádost“) pro nesplnění podmínek podle § 24 odst. 1 zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a o změně některých zákonů (zákon o obětech trestných činů) (dále jen „ZOTČ“).

2. V odůvodnění napadeného rozhodnutí, jímž žalovaný zamítl žádost žadatelky, nyní žalobkyně, předně žalovaný uvedl, že žadatelka požádala o poskytnutí peněžitě pomoci podle ZOTČ ve výši paušální částky podle § 24 odst. 1 ZOTČ. Žalovaný z rozsudku Okresního soudu v Nymburce ze dne 18. 11. 2015 č. j. 1 T 28/2014-602, který nabyl právní moci dne 25. 2. 2016, zjistil, že v rámci trestního řízení vedeného pod uvedenou spisovou značkou se žadatelka stala obětí zločinu týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1, odst. 2 písm. d) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník (dále jen „TrZ“). Nejméně od léta 2008 do 9. 8. 2013 byla ze strany manžela M. V., nar. X, opakovaně fyzicky i psychicky týrána, za toto jednání byl jmenovaný odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání 2 let s podmíněným odkladem jeho výkonu na zkušební dobu 2 let. Žalovaný se proto zabýval tím, jaká újma na zdraví měla být v důsledku popsáného trestného činu žadatelce způsobena, zda se jedná o újmu na zdraví ve smyslu § 24 odst. 1 písm. a) ZOTČ (paušální částka ve výši 10 000 Kč) či těžkou újmu na zdraví ve smyslu § 24 odst. 1 písm. b) ZOTČ (paušální částka ve výši 50 000 Kč). Poté, co žalovaný citoval zákonná ustanovení (§ 2 odst. 2 ZOTČ, § 23 odst. 1 ZOTČ, § 23 odst. 2 písm. a) ZOTČ, § 24 odst. 1 písm. a) ZOTČ, § 24 odst. 1 písm. b) ZOTČ, § 24 odst. 2 ZOTČ, § 24 odst. 3 ZOTČ, § 25 odst. 1 ZOTČ, § 26 odst. 1 ZOTČ, § 28 odst. 1 písm. a) ZOTČ, § 28 odst. 1 písm. b) ZOTČ, § 33 ZOTČ, § 122 TrZ, § 122 odst. 1 TrZ, § 146 TrZ, § 146 odst. 1 TrZ a § 122 odst. 2 TrZ), konstatoval, že definice těžké újmy na zdraví podle § 122 odst. 2 TrZ a podle § 24 odst. 3 ZOTČ, jsou v podstatě totožné. Jelikož byl pachatel trestného činu uznán vinným podle § 199 odst. 1, odst. 2 písm. d) TrZ, a nikoli podle § 199 odst. 1, odst. 2 písm. b) TrZ, zkoumal žalovaný, zda lze žadatelku považovat za oběť, již bylo způsobeno ublížení na zdraví.
3. Žalovaný popsal, že měl k dispozici z trestního řízení dva znalecké posudky o duševním stavu žadatelky jako poškozené. V prvním znalci dospěli k závěru, že žadatelka *trpí posttraumatickou stresovou poruchou v důsledku dlouhodobé psychické zátěže v konfliktním partnerském soužití, smíšenou poruchou osobnosti s rysy emoční nestability, nezdrženlivosti a závislosti, symptomatické pijáctví alkoholu na hranici závislosti, nadužívání nealkoholových drog, a že trpí syndromem týrané osoby, a to nejméně od roku 2010. Její omezení na běžném způsobu života vychází především z dlouhotrvající psychické formy domácího násilí dominantního partnera. Jedná se o poruchu středně těžkou...* Podle revizního znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví klinická psychologie a psychiatrie, dospěli znalci k závěru, že žadatelka trpí závislostí na alkoholu, zneužíváním benzodiazepinů a marihuany, a nebyla u ní shledána přítomnost posttraumatické stresové poruchy. Znalec slyšený v trestním řízení uvedl, že v prvním posudku přecenili znalci některé příznaky a nedocenili absenci některých příznaků pro úplný obraz posttraumatické stresové poruchy, kterou proto znalec vyhodnotil negativně. Tím se odchýlil od závěrů původního znaleckého posudku. Podle znalce ve vztahu žadatelky a pachatele šlo o domácí násilí, role partnerů byla daná ve vzorci týrající-týráná. Na zjištěný skutkový stav trestní soud aplikoval § 199 odst. 1, odst. 2 písm. d) TrZ, kdy pachatel se dopustil zločinu týrání osoby žijící ve společném obydlí a čin páchal po delší dobu, a neaplikoval § 199 odst. 2 písm. b) TrZ. Trestní soud konstatoval, že *agrese obžalovaného měla na poškozenou těžký dopad, který se projevil v akcentaci jejích sklonů k závislosti na alkoholu a zneužívání medikamentů, byť u poškozené nebyla shledána posttraumatická stresová porucha. Kvůli absenci posttraumatické*

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

stresové poruchy nemohl být čin obžalovaného posouzen i podle § 199 odst. 2 písm. b) trestního zákoníku. Vznik újmy na zdraví však součástí skutkové podstaty není...“. Na základě uvedeného žalovaný nepovažoval žadatelku za oběť ve smyslu § 24 odst. 1 ZOTČ, neshledal naplnění zákonných podmínek.

4. Proti uvedenému rozhodnutí brojí žalobkyně žalobou, v níž uplatňuje tyto námitky:
5. V jediném žalobním bodu žalobkyně namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, jelikož z něj nelze seznat, z jakého důvodu byla žádost zamítnuta.
6. Podle žalobkyně žalovaný poukázal na řadu ustanovení ZOTČ i TrZ s tím, že nedošlo v dané věci k naplnění zákonných podmínek, aby ji považoval za oběť ve smyslu § 24 odst. 1 ZOTČ, přitom však nekonkretizoval, které podmínky nebyly splněny. Takový závěr nemá oporu ve skutkovém zjištění.
7. Žalobkyně nesouhlasí s úvahou žalovaného, který v rozhodnutí vychází z toho, že trestný čin týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1 TrZ nepředpokládá způsobení újmy, proto ani tzv. prostá újma na zdraví nemohla žalobkyni vzniknout. Žalovaný přitom nepředložil žádné důkazy, že žalobkyni nevznikla újma ve smyslu § 24 odst. 1 písm. a) ZOTČ. Výklad žalovaného považuje žalobkyně za nesprávný a likvidační pro kteroukoliv oběť trestného činu, neboť existenci újmy způsobené konáním pachatele nelze vyloučit jen proto, že její vznik zákon nevyžaduje pro naplnění konkrétní skutkové podstaty. Žalovaný nevyvinul žádnou snahu zjistit, jaká újma žalobkyni, vyjma neprokázané těžké posttraumatické stresové poruchy, vznikla. Jeho závěr je v rozporu s § 2 odst. 2 ZOTČ, jelikož pachatel žalobkyni prokazatelně ublížil na zdraví a způsobil jí i nemajetkovou újmu, jak vyplývá z popisu skutku, i ze znaleckých posudků.
8. Žalobkyně vznesla pochybnosti o správnosti revizního znaleckého posudku, a navrhla vypracování nového znaleckého posudku s ohledem na skutečnost, že se ke dni podání žaloby léčí v psychiatrické léčebně v přímém důsledku konání pachatele.
9. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě navrhl, aby byla žaloba jako nedůvodná zamítnuta. Závěry napadeného rozhodnutí opřel o revizní znalecký posudek z trestního řízení a o závěry rozsudku Okresního soudu v Nymburce ze dne 18. 11. 2015 č. j. 1 T 28/2014-602 ve spojení s unesením Krajského soudu v Praze ze dne 25. 2. 2016 č. j. 11 To 62/2016-635. Snahou žalovaného není bagatelizovat možné dopady trestného činu na žalobkyni, avšak závěry orgánů činných v trestním řízení jsou pro žalovaného při posuzování žádosti závazné. Žalovaný je vázán pravomocným rozhodnutím orgánu činného v trestním řízení, kterému jako jedinému přísluší rozhodnout, zda konkrétní skutek je trestným činem a jakým. Žalovanému nepřísluší tento postup revidovat. Pachatel byl odsouzen pro zločin týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1 a odst. 2 písm. d) TZ, tedy těžká újma na zdraví podle závěrů trestních soudů žalobkyni způsobena nebyla. Závěr žalovaného o nesplnění podmínek pro přiznání paušální částky podle § 28 odst. 1 písm. b) ZOTČ byl proto správný. K závěru, že žalobkyni nelze považovat za oběť ve smyslu § 24 odst. 1 písm. a) ZOTČ žalovaný uvedl, že ze znaleckého zkoumání provedeného v trestním řízení lze vyčíst problematickou osobnost žalobkyně, její potíže existovaly ještě před projevy domácího násilí, znalci shodně konstatovali, že byla již dříve značně labilní. Podle závěrů Okresního soudu v Nymburce měla mít agrese odsouzeného na žalobkyni těžký dopad, který se projevil v akcentaci sklonů k závislosti na alkoholu a zneužívání medikamentů, byť nebyla shledána posttraumatická stresová porucha. Kvůli absenci této poruchy nemohl být čin odsouzeného posouzen podle § 199

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

odst. 2 písm. b) TZ. Soud závěrem konstatoval, že vznik újmy na zdraví součástí základní skutkové podstaty není, na což žalovaný v napadeném rozhodnutí odkázal. Smíšenou úzkostně depresivní poruchu, kterou žalobkyně trpěla, případně trpí, a pro kterou byla již v minulosti hospitalizována, nelze považovat za vzniklou v souvislosti s jednáním pachatele, neboť jí trpěla v době, kdy se s odsouzeným ještě neznala. Způsobená újma na zdraví proto nesplňovala podmínky § 24 odst. 2 ZOTČ. Okruh oprávněných žadatelů je specifikován v § 24 ZOTČ, z něhož vyplývá, že nelze každou fyzickou osobu, které bylo nebo mělo být trestným činem ublíženo na zdraví, považovat za oběť ve smyslu ZOTČ.

10. Žalobkyně v replice prostřednictvím soudem ustanoveného zástupce setrvala na žalobní argumentaci, kterou rozvinula.
11. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), a vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a o věci samé rozhodl bez nařízení jednání, neboť shledal za splnění podmínky § 76 odst. 1 písm. a) a písm. b) s. ř. s. Napadené rozhodnutí soud shledal nepřezkoumatelným.
12. Ze správního spisu vyplývají tyto rozhodné skutečnosti:
13. Dne 29. 8. 2014 požádala žadatelka žalovaného o peněžitou pomoc jako oběť trestné činnosti. V připojeném formuláři pro účely podání žádosti o peněžitou pomoc obětem trestné činnosti uvedla, že jí byla způsobena *„zdravotní újma na zdraví viz. přiloženy zprávy psychiatra a psychologa“*, k majetkovým a výdělkovým poměrům uvedla: *„momentálně na ÚP Kladno. V rámci léčení na psychiatrii jsem požádala o invalidní důchod. Následkem trestného činu se nedaří najít vhodné zaměstnání.“*, popsala, že náklady spojené s léčením má: *„návštěva psychiatra 3 x do měsíce, návštěva psychologa 1 x týdně, na léky ve výši 250 Kč měsíčně“*. K žádosti připojila lékařskou zprávu z psychiatrické ambulance Kliniky Kladno ze dne 25. 8. 2014. Z ní vyplývá, že žadatelka je v péči psychiatrické ambulance od 01/2014 dosud, *„klinicky po celou dobu spolupráce v popředí úzkosti kolísavé intenzity, hyposomie, hypobulie, depresivní a dysforické rozlady, nervykonost. Stav je neustále sycen nepříznivými vnějšími okolnostmi, zejména soudy kolem rozvodu a dětí, doznívající dopady domácího násilí, problémovým faktorem též ale výrazný osobnostní akcent, nezralost, nervyváženost, emoční nestabilita, závislé a impulzivní sklony. Na jaře recidiva v rámci alkoholové závislosti, sama pak pít přestala pod dohledem partnera. ... Dle psychologického vyšetření z června 2014 stav odpovídá pásmu středně těžké až těžké depresivní poruchy susp. v rámci dekompenzace poruchy osobnosti závislého typu a v souvislosti s posttraumatickým poškozením (domácí násilí). Dominuje výrazné vyčerpání doprovázené úzkostnými pocity, které jsou převážně vázané na sociální prostředí (obavy z lidí). Zachycen mírný kognitivní deficit s četnými organickými znaky. Snížené adaptační schopnosti, anamnestická zátěž.“* Diagnostický souhrn: *úzkostně depresivní porucha (vs jako vyústění posttraumatické stresové poruchy uváděné anamnesticky), smíšená porucha osobnosti, závislost na alkoholu, abusus THC a BZD. Dále žadatelka připojila zprávu z Oblastní nemocnice Kladno, oddělení klinické psychologie, ze dne 4. 8. 2014. V ní je uvedeno, že žadatelka trpí úzkostmi, nespavostí, únavou, pláčivostí, výčitkami, obavami z lidí a z pobytu venku, pocitem ohrožení. V závěru zprávy „aktuálně stav pacientky odpovídá pásmu středně těžké až těžké depresivní poruchy susp. v rámci dekompenzace poruchy osobnosti závislého typu a v souvislosti s posttraumatickým poškozením (domácí násilí). Dominuje výrazné vyčerpání doprovázené úzkostnými pocity, které jsou převážně vázané na sociální prostředí (obavy z lidí). Zachycen*

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

mírný kognitivní deficit s četnými organickými znaky. Pacientka se sníženými adaptačními schopnostmi, anamnestická zátěž.“

14. Dne 24. 10. 2014 žadatelka ministerstvu doložila písemné listiny z trestního řízení, a to obžalobu na shora jmenovaného pachatele ze dne 10. 3. 2014, výše zmiňovanou lékařskou zprávu z psychiatrické ambulance Kliniky Kladno ze dne 25. 8. 2014 a protokol o výsledku svědka – žadatelky z přípravného řízení. Dne 24. 5. 2016 žadatelka doplnila žalovanému rozsudek Okresního soudu v Nymburce ze dne 18. 11. 2015, č. j. 1 T 28/2014-602, s právní mocí dne 25. 2. 2016. Tímto trestním rozsudkem byl M. V. uznán vinným zločinem týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1, odst. 2 písm. d) TrZ, kterého se dopustil tím, že „*nejméně od léta 2008 do 9. 8. 2013 v rodinném domě X opakovaně fyzicky a psychicky týral a zle nakládal se svou manželkou E.V., nar. X, žijící s ním ve společné domácnosti tím způsobem, že ji opakovaně vulgárně urážel slovy „svině vožralá, krávo, zdechneš, dostanem tě odsad“ potáhneš na ubytovnu“, plival jí do obličeje, házel po ní tašky, bránil jí ve styku s přáteli a fyzicky ji opakovaně napadal ranami pěstí do obličeje, kopy nobou do různých částí těla, taháním za vlasy po domě, klečel na ní a škrtil jí rukou, kdy si poškozená myslela, že zemře, bránil jí v užívání léků, které poškozená musí pravidelně užívat, v důsledku čehož došlo ke zhoršení jejího zdravotního stavu, vyhrožoval jí zabitím a říkal jí, že potáhne za svojí matkou, která zemřela na cirhózu jater, nutil jí, aby si sbalila všechny věci a opustila jejich dům, kdy ji, poté co odmítla dům opustit, z domu vystrkal se slovy „krávo vožralá, chcípneš pod mostem“, přičemž psychického násilí se na poškozené dopouštěl prakticky každý den a fyzického násilí přibližně jednou za tři měsíce a v poškozené vzbudil obavy o její život“; tedy týral osobu blízkou žijící s ním ve společném obydlí a čin páchal po delší dobu. Za tento čin byl odsouzen podle § 199 odst. 2 TZ k trestu odnětí svobody v trvání 2 let s podmíněným odkladem jeho výkonu na zkušební dobu v trvání 2 let, s povinností náhrady škody zdravotní pojišťovně za náklady vynaložené na ošetření žadatelky jako poškozené. Usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 25. 2. 2016, č. j. 11 To 62/2016-635 bylo odvolání pachatele do zmiňovaného rozsudku zamítnuto.*
15. Z části kopie znaleckého posudku (správní spis obsahuje pouze strany 1 a 14-19) znalců z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a z oboru školství a kultury, odvětví klinické psychologie, ze dne 15. 8. 2013, k duševnímu stavu žadatelky vyplývá, že u žadatelky byla zjištěna „*posttraumatická stresová porucha (traumatická neuróza) v důsledku dlouhodobé psychické zátěže v konfliktním partnerském soužití, smíšená porucha osobnosti s rysy emoční nestability, nezdrženlivosti a závislosti, symptomatické pijáctví alkoholu na hranici závislosti a nadužívání nealkoholových drog (preference benzodiazepinů).*“ Dne 20. 11. 2013 byl znalecký posudek doplněn (správní spis obsahuje pouze strany 1, 3 a 4 doplňku), v jehož závěru shodní znalci uvedli „*dle zdravotní dokumentace a následného zjištění znalců trpí poškozená E. V. syndromem týrané osoby nejméně od r. 2010. Tento se projevuje především úzkostnými a depresivními stavy, narušeným a sníženým sebevědomím, s pocity bezmoci a snahou „nějak přežít“, ztrátou radosti a pocitu vlastní hodnoty, postupnou pasivitou a „útěky“ k pití alkoholu. Omezení týrané E. V. na běžném způsobu života dle znalců vychází především z dlouho trvající psychické formy domácího násilí dominantního partnera, které zásadně určovalo a omezovalo životní způsob posuzované (nadávky, vyhrožování, ponižování, zastrašování), kdy měla posuzovaná vážné obavy např. z odebrání syna či ze ztráty sociálního zázemí – bydliště. ... V případě syndromu týrané osoby E. V. jde z psychiatrického hlediska o poruchu středně těžkou.“.*

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

16. Z části kopie revizního znaleckého posudku (správní spis obsahuje pouze strany 35 až 37) znaleckého ústavu z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, včetně problematiky alkoholu a nealkoholových návykových látek, klinické psychologie a sexuologie, ze dne 7. 9. 2015, vyplývá, že vychází ze „závažnosti posttraumatické stresové poruchy, kterou popisují předchozí znalci. Jejich kvalita a kvantita však odpovídá Poruše přizpůsobení podle Mezinárodní klasifikace nemocí. ... U E. V. znalci nalézají změny v podávaných výpovědích ve věci manžela. Tyto změny jsou svou velkou pravděpodobností způsobeny emočními změnami ve vztahu s manželem. Tato strategie změn ve výpovědi je častá u žen, které jsou týrány blízkou osobou, na níž jsou alespoň částečně vázány emočně nebo ekonomicky. ... Ve vztahu manželů V. šlo o domácí násilí, které bylo ze strany manžela, až na výjimky, jednostranné a role partnerů byly dány ve vzorci týrající – týraná.“
17. Dne 7. 12. 2016 žalovaný napadeným rozhodnutím popsaným pod bodem 2. tohoto rozsudku zamítl žádost žadatelky pro nesplnění podmínek podle § 24 odst. 1 ZOTČ.
18. Městský soud vycházel z této právní úpravy v rozhodném znění:
19. Podle § 2 odst. 2 ZOTČ obětí se rozumí fyzická osoba, které bylo nebo mělo být trestným činem ublíženo na zdraví, způsobena majetková nebo nemajetková újma nebo na jejíž úkor se pachatel trestným činem obohatil.
20. Podle § 23 odst. 1 ZOTČ oběť má za podmínek stanovených tímto zákonem právo na peněžitou pomoc, kterou jí poskytne stát. Podle odst. 2 písm. a) téhož ustanovení peněžitá pomoc se poskytuje oběti, která je státním občanem České republiky, pokud má na území České republiky místo trvalého pobytu, pokud se na území České republiky obvykle zdržuje nebo pokud se na území České republiky stala obětí trestného činu.
21. Podle § 24 odst. 1 písm. a) ZOTČ právo na peněžitou pomoc má oběť, které bylo v důsledku trestného činu ublíženo na zdraví. Podle odst. 1 písm. b) téhož ustanovení oběť, které byla v důsledku trestného činu způsobena těžká újma na zdraví. Podle odst. 2 téhož ustanovení ublížením na zdraví se pro účely tohoto zákona rozumí takový stav záležející v poruše zdraví nebo jiném onemocnění, který porušením normálních tělesných nebo duševních funkcí znesnadňuje nejméně po dobu tří týdnů obvyklý způsob života oběti a který vyžaduje lékařského ošetření. Podle odst. 3 téhož ustanovení těžkou újmou na zdraví se pro účely tohoto zákona rozumí jen vážná porucha zdraví nebo jiné vážné onemocnění. Za těchto podmínek je těžkou újmou na zdraví a) zmrzačení, b) ztráta nebo podstatné snížení pracovní způsobilosti, c) ochromení údu, d) ztráta nebo podstatné oslabení funkce smyslového ústrojí, e) poškození důležitého orgánu, f) zohyzdění, g) vyvolání potratu nebo usmrcení plodu, h) mučivé útrapy, nebo i) porucha zdraví trvající nejméně po dobu 6 týdnů.
22. Podle § 26 odst. 1 ZOTČ peněžitá pomoc se poskytne, jestliže pachatel trestného činu, kterým byla způsobena škoda na zdraví nebo nemajetková újma, byl uznán vinným nebo zproštěn obžaloby pro nepřičetnost.
23. Podle § 122 odst. 1 TrZ ublížením na zdraví se rozumí takový stav záležející v poruše zdraví nebo jiném onemocnění, který porušením normálních tělesných nebo duševních funkcí znesnadňuje, nikoli jen po krátkou dobu, obvyklý způsob života poškozeného a který vyžaduje lékařského ošetření. Podle odst. 2 téhož ustanovení těžkou újmou na zdraví se rozumí jen vážná porucha zdraví nebo jiné vážné onemocnění. Za těchto podmínek je těžkou újmou na zdraví a) zmrzačení, b) ztráta nebo podstatné snížení pracovní způsobilosti, c) ochromení údu, d) ztráta nebo podstatné oslabení funkce smyslového ústrojí, e) poškození důležitého orgánu, f)

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

zohyždění, g) vyvolání potratu nebo usmrcení plodu, h) mučivé útrapy, nebo i) delší dobu trvající porucha zdraví.

24. Podle § 146 odst. 1 TZ *kdo jinému ublíží na zdraví, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta. Podle odst. 3 téhož ustanovení odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví.*
25. Podle § 199 odst. 1 TZ *kdo týrá osobu blízkou nebo jinou osobu žijící s ním ve společném obydlí, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až čtyři léta. Podle odst. 2 písm. d) téhož ustanovení odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, páchá-li takový čin po delší dobu.*
26. Žalobkyně tvrdí, že rozhodnutí je nepřezkoumatelné. O nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů lze hovořit zejména v situaci, kdy se správní orgán v rozhodnutí řádně nevypořádá se všemi námitkami účastnice řízení, případně své rozhodnutí neodůvodní vůbec nebo nedostatečně vzhledem k požadavkům zákona. Tuto vadu přitom nelze zhojit ve vyjádření k žalobě, příp. v kasační stížnosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2008 č. j. 8 Afs 66/2008 – 71).
27. V právě projednávaném případě žalobkyně v žádosti uvedla, že jí byla způsobena „zdravotní újma na zdraví“. Žalovaný aby dostal své povinnosti ve smyslu § 24 odst. 1 ZOTČ, byl povinen posoudit, zda se jedná o ublížení na zdraví podle písm. a) tohoto ustanovení, nebo o těžkou újmu na zdraví podle písm. b) tohoto ustanovení. Ve vztahu k posouzení splnění těchto podmínek shledal městský soud napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů.
28. Z napadeného rozhodnutí nevyplývá, jak se žalovaný vypořádal s listinnými důkazy, jež jsou součástí správního spisu, ani s hodnocením trestního soudu.
29. Ve třetím odstavci na str. 4 napadeného rozhodnutí podle žalovaného „[z] provedeného dokazování bylo prokázáno, že M. V. byl stíhán a uznán vinným spácháním zločinu týrání osoby žijící ve společném obydlí dle § 199 odst. 1, 2 písm. d) trestního zákoníku, kdy tedy nebylo ze strany příslušného soudu přikročeno k aplikaci ustanovení § 199 odst. 1, 2 písm. b), tedy způsobení těžké újmy na zdraví. Již z uvedeného důvodu, neboť správní orgán je vázán pravomocným rozhodnutím orgánu činného v trestním řízení, kterému jako jedinému přísluší rozhodnout o tom, zda konkrétní skutek je trestným činem a jakým trestným činem, lze nárok žadatelky posoudit toliko z pohledu ustanovení § 24 odst. 1 písm. a) zákona č. 45/2013 Sb., tj. z pohledu, zda v daném případě lze žadatelku považovat za oběť, které bylo trestným činem způsobeno ublížení na zdraví.“ Následně se žalovaný zabýval otázkou, zda žalobkyně v důsledku trestného činu trpí posttraumatickou stresovou poruchou, jako premisu otázky, zda jí byla v důsledku trestného činu způsobena újma na zdraví ve smyslu § 24 odst. 1 ZOTČ. Vycházel ze závěrů znaleckého posudku, jeho doplnku a revizního posudku (který se zaměřil zejména na obecnou věrohodnost žalobkyně), jehož závěry se shodly s výjimkou zjištění posttraumatické stresové poruchy u žalobkyně se znaleckým ústavem. Citací závěrů trestního rozsudku žalovaným, že „[s]oud konstatoval, že agrese obžalovaného měla na poškozenou těžký dopad, který se projevil v akcentaci jejích sklonnů k závislosti na alkoholu a zneužívání medikamentů, byť u poškozené nebyla shledána posttraumatická stresová porucha. Kvůli absenci posttraumatické stresové poruchy nemohl být čin obžalovaného posouzen i podle § 199 odst. 2 písm. b) trestního zákoníku. Vznik újmy na zdraví však součástí skutkové podstaty není.Z výše uvedeného je tedy zřejmé, že žadatelku nelze považovat ani za oběť ve smyslu § 24 odst. 1 zákona 45/2013 Sb., neboť k naplnění výše citovaných zákonných podmínek.

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

S ohledem na právě uvedené dospěl správní orgán k závěru, že je tak na místě žádost zamítnout“, se žalovaný zaměřil na otázku, zda žalobkyně prodělala či neprodělala posttraumatickou stresovou poruchu, což však nemělo být meritem zjišťování žalovaného.

30. Podle soudu z uvedeného citovaného závěru žalovaného, není zřejmé, jakým způsobem žalovaný dospěl k úvaze, že žalobkyni nelze považovat za oběť ve smyslu § 24 odst. 1 písm. a), ani písm. b) ZOTČ.
31. Napadené rozhodnutí postrádá úvahu žalovaného, jakým způsobem se vypořádal s okolnostmi zjištěnými trestním soudem, jež vyplývají ze skutkové věty trestního rozsudku, že pachatel „*nejméně od léta 2008 do 9. 8. 2013*“, vůči žalobkyni vykonával konkrétně popsané závadové jednání, a to ve vztahu k závěrům znaleckému posudku, jeho doplňku a revizního znaleckého posudku (jejichž pouze části listů jsou součástí správního spisu, byť by je žalovaný měl mít k dispozici v úplném vyhotovení). Ze závěrů znalců vyplývá, že u žalobkyně „*[s]míšená porucha osobnosti byla přítomna i před spácháním tr. činnosti, další uvedené poruchy se rozvinuly postupně od roku 2007, zejména v posledních třech letech*“ (viz odpověď na první otázku na str. 17 znaleckého posudku ze dne 15. 8. 2013), „*[p]osuzovaná vykazuje typické charakteristiky syndromu týrané osoby, především úzkost a deprese...*“ (viz odpověď na sedmou otázku na str. 18 znaleckého posudku ze dne 15. 8. 2013), „*[j]ednání manžela M. V. zanechalo na svědkyni následky, podobně uvedené v odpovědi na ot. č.7...*“ (viz odpověď na osmou otázku na str. 18 znaleckého posudku ze dne 15. 8. 2013), „*[d]le zdravotní dokumentace a následného zjištění znalců trpí poškozená E. V. syndromem týrané osoby nejméně od r. 2010...*“ (viz odpověď na první otázku na str. 3 doplňku znaleckého posudku ze dne 20. 11. 2013), „*[v] případě syndromu týrané osoby E. V. jde z psychiatrického hlediska o poruchu středně těžkou.*“ (viz odpověď na druhou otázku na str. 4 doplňku znaleckého posudku ze dne 20. 11. 2013), „*[v]e vztahu manželů V. šlo o domácí násilí, které bylo ze strany manžela, až na výjimky, jednostranné a role partnerů byly dány ve vzorci týrající-týraná*“. (viz odpověď na třetí otázku na str. 37 revizního znaleckého posudku ze dne 7. 9. 2015). Tyto skutečnosti (závěry znalců) je třeba posoudit jak jednotlivě, tak i ve vzájemných souvislostech. Žalovaný přihlédně i k dalším skutečnostem popsaným v pravomocném trestním rozsudku, i k odůvodnění odvolacího trestního soudu a rovněž přihlédně k listinným důkazům předložených žalobkyní. Teprve až po zhodnocení všech důkazů bude úkolem žalovaného posoudit, zda žalobkyně je či není obětí trestného činu ve smyslu ustanovení ZOTČ.
32. Žalovaný ve svém závěru zohlední také skutečnost, že určení kvalifikované skutkové podstaty trestného činu týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1, odst. 2 písm. d) TrZ, za který byl pachatel pravomocně odsouzen, v sobě zahrnuje mimo jiné „*pouhou*“ újmu na zdraví, která může být fyzická či psychická, z povahy věci rovněž může být následkem tohoto trestného činu. Přechin ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1 TrZ, jehož (základní) skutkovou podstatu představuje vznik újmy na zdraví ve smyslu § 122 odst. 1 TZ, není ve vztahu k trestnému činu týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 TZ v souběhu, neboť je zde dána faktická konsumpce (viz rozhodnutí R 18/1963).
33. Za daných okolností soud neshledal za nutné vypracovat nový znalecký posudek z oboru zdravotnictví, týkající se žalobkyně, neboť by to bylo vzhledem k povaze věci předčasné.
34. Tímto právním názorem soudu je žalovaný podle § 78 odst. 5 s. ř. s. v dalším řízení vázán.
35. Na základě shora konstatovaných skutečností, soud shledal žalobu důvodnou, proto napadené rozhodnutí zrušil podle ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

36. Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 1. 3. 2017 č. j. 3 A 49/2017-13 byl žalobkyni ustanoven zástupce JUDr. Stanislav Pavelka, advokát, se sídlem Libická 1832/5, Praha 3. S ohledem na skončení věci rozsudkem, soud rozhodl o odměně jmenovaného zástupce. Odměnu tvoří dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, je-li klientovi zástupce ustanoven soudem a replika), přičemž sazba odměny za jeden úkon právní služby činní podle advokátního tarifu (vyhlášky č. 177/1996 Sb.) částku 3 100 Kč (viz § 7, § 9 odst. 4 písm. d) cit. vyhlášky v rozhodném znění), tj. $2 \times 3\,100\text{ Kč} = 6\,200\text{ Kč}$, a dvě paušální částky po 300 Kč (viz § 13 odst. 4 cit. vyhlášky v rozhodném znění), tj. $2 \times 300\text{ Kč} = 600\text{ Kč}$. Jelikož zástupce je plátcem DPH, připočte se částka ve výši 1 428 Kč, celkem 8 228 Kč. Tato částka bude ustanovenému zástupci vyplacena z účtu Městského soudu v Praze do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 21. srpna 2020

JUDr. Ludmila Sandnerová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.